

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 5. De conditionibus appositis in desponsationibus & aliis contractibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

non posse: quia satis est, quod ex parte rei possit, Covar. de sponsal. 2. p. §. 7. n. 2. Aliàs simul & eodem tempore habens duas uxores viventes est infamis, l. 1. D. de his qui not. infamia l. Neminem Cod. de incestis nupt. Abbas in c. 2. hoc tit.

TITULUS V.

De conditionibus appositis in desponsationibus & aliis contractibus.

1. Sponsalia & purè & sub conditione contrahuntur.
2. Similiter matrimonium & purè & sub conditione.
3. Modò honesta conditio sit, possibilis, & de futuro.
4. Impossibilis habetur pro non adjecta: ut & turpis de futuro.

Sponsalia diximus quandoque pure, quandoque sub conditione contrahi: unde sumptâ occasione tractat Pont. de conditionibus apponi solitis tam in sponsalicio contractu sive desponsationibus & matrimoniis, quàm in aliis contractibus

1. Ut illud obiter repetam, purè contrahuntur sponsalia his aut similibus verbis: *Ego te accipiam in uxorem, & ego te in maritum*: sub conditione verò hac vel simili formâ, *Ego te in uxorem accipiam, si tantum dotis nomine dederis, vel, si pater consenserit*, & mulier utroque casu assentiatur, c. 3. & 5. h. tit.

2. Pari modo matrimonium purè vel sub conditione contrahi potest. Purè, veluti, *Accipio te in uxorem, & ego accipio te in maritum*: & hoc pacto contractum statim suum sortitur effectum; sicut & sponsalia purè contracta. Sub conditione, veluti, *Accipio te in uxorem, si patri placuerit, vel, tantum dederis*, & mulier assentiatur: & hoc modo contractum pendet ex eventu conditionis, sicut & spolia sub con-

ditione contracta, c. Super eo 5. h. t. Conditioneque posita statim, absque alio contractu, valet matrimonium, sicut & sponsalia, & omnes alii contractus, sub conditione initi, mox eventiente conditione valere incipiunt. Nec enim est ratio, cur non idem obtineat in matrimonio, ut communiter docent Canonistæ in d. e. Super eo.

Nec obstat, quòd ad matrimonium requiratur utriusque consensus, qui non extat, quando supervenit conditio: quia dicendum, etiam tum adesse, si non formalem, saltem virtualem, quem sufficere diximus antè.

Quòd si is, qui sub conditione contraxit matrimonium, postea, ante ejus eventum, desponsatam sibi cognoscat, censetur à conditione appositâ recedere, & ex tunc incipit valere matrimonium, c. Per tuas 6. h. t.

3. Prædicta tamen intelligenda sunt de conditione honesta ac possibili de futuro: hæc enim conditionis propriè dictæ potestatem obtinet, id est negotium in eventum aliquem suspendit, proprièque conditio dicitur, quæ in futurum confertur, l. Cum ad presens. l. Itaque & similibus D. de reb. creditis. Ac proinde conditio de præsentis aut præteriti, cujuscumque sit generis, non suspendit matrimonium, sed illud aut vitiat, si deficiat, vel, si adsit & impleta fuerit, statim valet matrimonium.

Dixi etiam, possibili, quia conditio omninò necessaria de futuro nec vitiat matrimonium, nec suspendit (veluti, *Contraho tecum, si cælum cras moveatur, si soleras oriatur*: sed statim subsistit matrimonium, quia licet ejusmodi conditio pendeat ex futuro, est tamen determinata in sua causâ, ac proinde æquivalet conditioni de præsentis vel præteriti.

4. Præterea impossibilis conditio (veluti, *Si cælum digito tetigeris, si lunam cælo detraxeris, aut pisces aureos piscatus fueris*) habetur pro non adjecta: sicut & turpis conditio de futuro (ut *Si hominem interfeceris*: idque favore matrimonii, ut potius valeat, quam non valeat, cap. fin. h. t. nisi talis conditio turpis repugnet naturæ matrimonii seu tribus ejus bonis essentialibus quæ sunt fides, proles, Sacramentum, can. Omne itaque xxvii. quæst. 2. nam talis conditio adjecta matrimonio, etiam ex parte unius tantum, illud vitiat, veluti si quis dicat, *Contraho tecum, si pro questu adulterandam se tradas, si*

procuras abortum, Donec inveniam aliam te disio-
nim, contractus matrimonialis caret effectu, d. e.
ult. nam prima conditio repugnat primo bono
matrimonii: Secunda secundo, & tertia tertio.
Repugnat etiam aliquem velle contrahere ma-
trimonium, & apponere conditionem matri-
monio contrariam. Si verò talis conditio sit de
præterito vel præfenti, non viciat matrimoni-
um, veluti, *Contra hoc tecum sis sis adultera. Si im-
pedi vissi partum*, modo non obliget ad aliquid
futurum quòd sit contra matrimonii bona.

Quo pacto autem differant sponsalia purè
contracta à contractis sub conditione diximus
hoc eodem lib. Tit. 1 §. 2.

TITULUS VI.

Qui Clerici vel voventes ma-
trimonium contrahere
possint,

1. Ordo sacer impedit & dirimit matrimonium.
2. 3. Similiter votum solenne; Simplex verò
non dirimit.

Vidimus, qui, quâ ætate, quo pacto matri-
monium contrahere valeant, deque impe-
dimento duplici matrimonii, cum inpediente,
ut sunt sponsalia de futuro, tum dirimente, qua-
le est aliud matrimonium præcedens: Sequitur
nunc ordine de aliis impedimentis, quæ posita
sunt vel in defectu materiæ, cujus modus est ordo
& votum solenne, cognatio, affinitas, aliaque
similia; vel in defectu formæ, ut sunt error perso-
næ, & conditionis, violentia sive metus, de quo
suprà obiter egimus; vel in defectu qualitatium,
circumstantiarum & conditionum accidentia-
lium ipsius matrimonii, ut sunt votum simplex,
interdictum, Ecclesiæ aliaque id genus.

1. Quod igitur ad Ordinem & votum atti-
net, constitutis quidem in minoribus Ordini-
bus licere uxorem ducere dictum est antè
lib. 3. Tit. 3. At verò Ordo sacer non tantum im-

pedit matrimonium contrahendum, sed & di-
rimit contractum, ut definitur in Conc. Trid.
Sess. 24. can. 9. constatque ex plurimis aliis Ca-
nonibus *Dist. 28 & 32*. Dirimit autem non so-
lum ratione voti annexi, verum etiam ratione
sui, quatenus ipsi Ordini lex Ecclesiastica, ir-
ritans matrimonium, est annexa: Nam si quis
in ordinatione nollet votere, & accepto Ordi-
ne contraheret, matrimonium illud esset irri-
tum, non tamen ratione voti. Dirimit etiam
ex Jure Ecclesiastico, uti vel ex eo patet, quòd
summus Pontifex dispensare possit, ut quis
post Ordinem sacrum susceptum contrahat ma-
trimonium.

Quòd si quis constante matrimonio, etiam
nondum consummato, sacris initiatur Ordi-
nibus, non consentiente uxore, monendus &
inducendus est ab Episcopo, ut Religionem
ingrediat. Sin renuerit, & uxor institerit,
compelli debet per censuram Ecclesiasticam
ad matrimonii consummationem, reddendum-
que uxori debitum: illud tamen exigere non
potest: Et talis ab Ordinum executione suspen-
sus est atque irregularis, & unica *De voto in Ex-
travag. Ioan. XXI. 1.* & vivere cælebs à morte u-
xoris debet. In sacris verò constitutus scienter
contrahens matrimonium incurrit ipso facto
excommunicationem, ex *Clement. unica De
consanguinitate & affinitate*.

2. Votum continentie vel est simplex vel
solenne, de quo *d. lib. 3. Tit. 34*. Simplex im-
pedit quidem matrimonium contrahendum
(quia non potest votum continentie servare,
ad quod tamen obligatur, qui post illud emis-
sum contrahit matrimonium, cum debitum
perenti conjugii reddere tenetur) non tamen
dirimit contractum, *cap. Meminimus 2. & Con-
suluit 4. c. Rursus 6. h. 1.* Exceptis tribus votis So-
cietatis Jesu, per quæ, licet simplicia, post an-
num probationis emissæ emittentes redduntur
inhabiles ad contrahendum matrimonium ju-
xta Bullam Greg. XIII. *incip. Ascendente Domi-
no, editam anno 1584.*

3. Votum solenne & impedit matrimonium
contrahendum, & postea contractum dirimit,
c. 1 & 2. h. 2. Conc. Trid. Sess. 24. can. 9. Dirimit
autem ex solo Jure Ecclesiastico, quia non
aliunde habet, quòd dirimat, quàm ratione so-
lemnitatis superadditæ, ut patet ex voto sim-
plici,